

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.

Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... 3.00
Za New York celo leto..... 7.00
Za inozemstvo celo leto..... 7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 256. — ŠTEV. 256.

NEW YORK, SATURDAY, OCTOBER 30, 1920. — SOBOTA, 30. OKTOBRA, 1920.

VOLUME XXVIII. — LETNIK XXVIII.

NITI PREMOKARJI NITI BARONI NISO ZMAGALI

DOGOVOR, GLEDE KATEREGA BODO MORALI SELE GLASOVATI ČLANI, OBSOJA OBE PRIZADETI STRANKI ZAŠTRAN MALE PRODUKCIJE. — NOVA DOBA V ANGLEŠKI INDUSTRIJI. — KRALJ PODPISAL PREDLOGO.

London, Anglija, 29. oktobra. — Časopisje je v splošnem mnenju, da je sedanji sporazum v premogarski stavki, kateri je predložen glasovanju, smatrati za kompromis.

Delavci, kakortudi premogarski baroni so izjavili, da niso dosegli nikake zmage.

Premogarski baroni bodo predlog zagotovo odobrili.

Pospešitvena predloga vlade je šla danes skozi vse faze v parlamentu ter jo je kralj podpisal.

Potem te predloge je dobila vlada nazaj vse polnomoči in pravice, ki jih je imela začasa vojne.

Predloga je bila stavljena vsled tega, ker se je vlada bala, da se bodo pridružili stavkujočim premogarjem tudi železničarji.

London, Anglija, 29. oktobra. — Provizorična uravnava premogarske stavke je završeno dejstvo, kajti vlada, premogarji in lastniki premogovnikov so prišli do soglasja glede pogojev na obnovljenih konferencah v uradu ministrskega predsednika.

Izvrševalni uradniki premogarjev so sklenili priporočiti svojim ljudem sprejem pogojev. Glasovanje se o vršilo v torek in v sredo bodo že objavljeni uspehi tega glasovanja. V slučaju ugodnega izida se bo pričelo z delom v skoro vseh rovi na ponedeljek čez en teden. Plače delavcev bodo povišane za dva šilinga za štito, a to povišanje bo dovisno od produkcije ter bo zmanjšano v razmerju z zmanjšano produkcijo. Splošni princip dogovora je namreč, da bodo plače povišane v razmerju s povečanjem produkcije.

Dogovor je tako premeteno sestavljen, da bodo vsi prizadeti, vključno lastniki rogov, zainteresirani pri povečanju proizvodnje, kajti v slučaju zmanjšane produkcije bodo tudi lastniki rogov kaznovani s skrajšanjem njih desetodstotnih dobičkov povečane produkcije.

Pogoji določajo, da bo povečana plača pravomočna, dokler se ne bo ustanovilo trajnega meznega sveta, ki bo pričel poslovati konec meseca marca naslednjega leta.

Novico o rešitvi krize, vsaj začasni rešitvi, so z velikim odobravanjem pozdravili člani parlamenta, ko je Sir Robert Horne, predsednik trgovskega sveta, objavil, da so bila pogajanja uspešna.

Frances Hodges, član izvrševalnega odbora premogarske unije, je izjavil:

— Dobili smo od vlade pogoje, katere predlagamo članom v odobrenje. Eksekutiva je priporočila sprejem teh pogojev kot začasne pravne, dokler se ne ustanovi Narodnega meznega sveta.

PREDSEDNIK WILSON JE BELOLAS IN SKLJUČEN

Tako pravi njegov privatni tajnik Tumulty, dočim je dr. Grayson povsem drugega mnenja.

Washington, D. C., 29. oktobra. V političnih krogih se je opozorilo na nasprotja, katere je najti kadar govore celo najbolj intimni prijatelji in znaneci predsednika o zdravstvenem stanju slednjega.

Tako je na primer pred par dnevi rekel njegov privatni tajnik Tumulty v Bethesda, Maryland:

— V naslonjači sedi mož, — vsi predsednik, — zlomljen na zdravju, a še vedno duševno čil. Njegovi lasje so beli in njegova ročica sključena. Star je 63 let, a izgleda starjši. To je Woodrow Wilson.

Tem izjavam nasproti pa stoji neprestane izjave njegovega osebnega zdravnika, dr. Graysona, ki je rekel ob sprejemu republikanecv, ki podpirajo Coxa, naslednje:

— Predsednik je bil v dobrem stanju. Ni kazal nikakih znamenj izmučenja ter je dejanski boljši kot je bil kdaj izza njegove bolezn.

Republikanci, ki so obiskali predsednika, pa so izjavili, da so se naravnost ustrašili vsprico pogleda na moža v naslonjači, ki se ni mogel niti dvigniti.

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

Sedaj je čas, da rojaki za- pet lahko na- ročajo svoje listke iz stare domo- vine, za svoje sorodnike, znance in prijatelje.

Pojasnila glede cen in sploh na in zanesljiva tvrdka:

FRANK SAKSER
82 Cortlandt St., New York

NOBLOVE NAGRADE ZA ZDRAVNIKE.

Stockholm, Švedska, 29. okt. — Dr. Jules Bordet iz Bruselja in profesor Avgust Krogh iz Koda- rja sta dobila Noblovo nagrado za medicino za leta 1919 in 1920.

"GLAS NARODA"

(SLOVENIAN DAILY)
Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(a corporation)
FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDIK, Treasurer
Place of Business of the Corporation and Addresses of Above Officers
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
"Glas Naroda" izhaja vsak dan izvenem nedelj in praznikov.
Za celo leto valja list za Ameriko \$7.00
Za New York za celo leto \$2.00
Za pol leta \$1.00
Za tiskanje za celo leto \$1.50
Za tiskanje za pol leta \$0.75

GLAS NARODA
(Voice of the People)
Printed every day except Sundays and Holidays
Subscription yearly \$6.00
Advertisement an agreement

Duplat brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi priloži bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

GLAS NARODA
32 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2578

Pravi krvosesi.

Francija ne polaga zaman toliko težko na pot, ki naj bi dovela do načina, kako naj se odškodninsko vprašanje, pri katerem je najbolj prizadeta Nemčija, reši na primeren način.

Pijavke so pripravile vsesplošno, da se prilopijo na tuje telo ter se nasitijo s tujo krvjo. Kanibalizem je premagan, živi naj pijavki, krvosesi, proces moderne diplomacije!

Vprašanje, je, če naj plača Nemčija določeno odškodnino, skuša Francija preložiti na poznejši čas, kajti očitno se boji, da bosta Anglija in Italija preveč popustljivi napram nemškemu ugovoru in da bi ostalo v takem slučaju Nemcem par kapljice krvi.

Čimbolj se bo zavlačevalo določeno odškodninske svote, tem bolj bo ojačena Nemčija in tem več bomo lahko stisnili iz nje, — pravijo ali si mislijo Francozi.

Da se prepreči možno popuščanje od strani Anglije, naj bi prišli zastopniki Nemčije na konferenco le kot informatorji, izvedenci, ne da bi imeli kak glas pri sklepanju. Nemcem naj bi se po možnosti zaprlo usta. Na končni konferenci, če bodo obveljali predlogi Francozov, bodo Nemcem le rekli:

— To so pogoji glede odškodnine. Te morate vi Nemci sprejeti, če nečete, da zasedemo nadaljna ozemlja, da pobiramo nemško carino ter spravljamo v svoje žepo dohodke nemških železnic.

Lloyd George ni nikak prijatelj tega programa. On je opomnil Francoze na to, da so se obvezali postopati z Nemci kot enakopravnimi in enakovrednimi, ko bo prišlo do konference med zastopniki Nemčije ter zavezniki ministri predstniki, na kateri konferenci naj bi se končno določilo višino odškodnine, katero naj plača Nemčija.

V Parizu niso bili pravi nič veselje ter je tudi niso upoštevali. Če bo prišlo do razdora med Anglijo in Francijo, upajo Francozi imeti Nemčijo v takem stanju, da ji bodo kos sami in da jo bodo lahko upropastili brez vsake pomoči. Prešernost Francozov presega celo imperijalistične in izkoriščevalne instinkte Angležev in to pomeni že dosti.

Pomen in namen avtonomije.

Vsako ljudstvo ima posebnosti, katere dostikrat imenuje tudi "svoje svobodščine", ima svoje običaje, navade in šege. Tudi v jug. državi je tako. Posamezne pokrajine Jugoslavije se močno razlikujejo med seboj, in sicer tako v gospodarskih potrebah in razmerah, kakor v jeziku in v veri, v kulturi in civilizaciji. Iz vse te mešanice izhajajo naravnost nasprotujoči si politični cilji; iz njih se rodijo zapreke, ki uveljavljajo nekakšen političen konservatizem, če se smemo tako izraziti. Vse to je v oviro postojno močne centralne vlade. Vsaka na upravni in zakonodajni centralizaciji staneča o-srednja vlada mora torej ponesrečiti. Politiki in gospodarski dogodki zadnjih dveh let to jasno izpričujejo. Tu so samo zadovoljivi kompromisi med ljudstvi te nove države mogoči in nujni!

Doslej je pri nas živel v mnogih zmotah in samoprevarah. Takšno samovarjanje je na priliko, ako v enomer trdimo, da smo Slovenci, Hrvati in Srbi en narod, da smo torej narodnostno povsem enotna država. Če odstejemo tudi vse druge narodnosti, ki so pri-morane živeti v naših sedanjih državnih mejah, n. pr. Nemce, Ma-džare, Albance itd. je trditve o enotnem narodu vsaj danes in še za daljšo bodočnost samovarjanje. Slovenci smo se vedno proglasili za samostojen narod od Trubarja dalje. Tudi Hrvatom ne more pame-ten človek odrekati nacionalne individualnosti. Srbi so hodili ved-no čisto svoja pota brez vsake najmanjše zveze s Hrvati in Slovenci. Vsi troji se ločijo med seboj ne le po zgodovinskih, političnih in kul-turnih tradicijah, temveč tudi po jeziku in po veri. Iz tega jasno sle-di, da so posebnosti posameznih pokrajin tako velike, da jih ni mo-góče zednačiti z nobenimi, še tako trdimi odredbami. Ravnotako je dosedanja uprava, so sedanje postavbe in je sodojstvo tako različno pri posameznih ljudstvih te države, da je treba to brezpogojno upošte-vati. Napačno misli kdor hoče vse te raznolikosti odstraniti preko noči zgolj vsled želje, da smo "en sam narod" in da se torej more vzpostaviti močno centralno vlado in vsesplošno centralni par-lament! Nasprotno, vsa ljudstva hočejo in zahtevajo, da se "njihove svobodščine" spoštujejo. Ljudstvo hoče od državne oblasti imeti za-gotovilo, da se ne bodo uveljavile spremembe, ki jih v tem pogledu ne mara. Zato pričakuje od bodoče ustave, da mu garantira vse ono, kar smatra in priznava za "svoje" in da se ne bo ničesar zgodilo, s čemer bi ne bilo izrečno zadovoljno.

Pri organizaciji države je torej logika praktično izvedljivih de-mokratskih idej prva in poglavitna reš. Edino demokracija podaja ljudstvu dovoljne garancije za njegova zgoraj označena stremeljenja. Zato državna ustava, ki jo ima izdelati in ugotoviti bodoča konsti-tuta, ne more biti nič drugega kot izveščalec dosedanjega politične-ga in spodarskega razvoja posameznih pokrajin in njihovega prebi-valstva. Zato dejansko ne bo mogoče na primer izvesti vsepovsod stroge ločitve med zakonodajnimi, izvršilnimi in sodnimi opravili. Ponekod bo morala praktično življenje strogo ločitev med temi funk-cijami bolj ali manj zabrisati. Tu ne bo težko prav zadeti, ako pri-znamo vrhovni princip demokracije kot vodilo, da je namreč ljud-stvo samo ali pa po svojih zastopnikih upravičeno pozitivno in kon-čno odločilno kontrolirati vse javne posle in zadeve. Zato so potreb-ni tudi deželni ali pokrajinski zbori, ne le kot ljudska upravna kon-trola, temveč tudi kot zakonodajni faktor! Ta zbor, mora biti res pravi in dober izraz ljudske volje; zato mora sloneti njegova sesta-va na čim širji demokratični politični uredbi (splošna, enaka in taj-na volilna pravica s proporcem). Ta deželni ali pokrajinski zbor (ime je postransko) mora imeti zelo obsežne in globoko segajoče pravice, ker bi bil sicer brez vrednosti. Poleg legislativne pravice

imaja zlasti pravico voliti tudi večino upravnih organov ter dolžnost strogo kontrolirati vse upravne panoge! Izvršujoča oblast v pokra-jini — to je princip! — pa bodi komisija ljudskih zastopnikov, ki je za svoje sklepe odgovorna deželni skupščini. Izvršilna oblast se more — zvesti demokratičnim načelom! — zaupati le kolegiju. Ta kolegij je seveda ozko vezan na pokrajinsko skupščino, na njene sklepe in njene direktive, torej tudi na njeno lagislaturno dobo. Vprašanje nastane, ali naj tudi elane tega kolegija voli ljudstvo naravnost, ali pa je njihovo izvolitev prepustiti pokrajinski skupščini. Pa to vprašanje ni načelne važnosti.

Vsekakor pa je načelne važnosti vprašanje, ali je prepustiti zadnjo besedo izvoljenim poslancem, ali pa si ljudstvo zadnjo be-sedo v važnih vprašanjih pridrži.

Mi smo zato, da ima ljudstvo zadnjo besedo!

Dopis

Horner, W. Va. gove družine. Dandanes je West V številki 246 Glas Naroda je Virginia organizirana. Seveda, priobčil Peter Zgaga zanimiv članek: Volitve so pred vratmi. Tu-kaj se čita: celih osem let smo Da pa ne misli kdo, da zagovar-imeli demokratično administraci-jam demokrate, želim, da bi zna-gali republikanci. Še najrajši bi leta po Ameriki. Glas Naroda pa bil dosedaj odkritosrčen list in če bi bil pa Wilson kandidat, že-resnično ljuben. Radi tega upam, da mi ne bo zameril, če rečem, da je Kar se tiče pa Lige narodov in smrdelo in pred osmimi leti po samoodločevanja narodov, je res westvirginjskih premogovnih. Go-le fraza. Razocarani pa nismo mi vorim le o West Virginiji, kako sami, ampak je Wilson sam. Nje-je bilo pred osmimi leti. Plača je bila mesečna tako, če si začel de-roke v vojni. Napel je vse svoje lati pri kompaniji prvega v me-secu, si moral čakati za plačo cela dva meseca in to v korist kompa-bo vsak narod prost, so veliko niji. Prvič je imela kompanija pripomogle do zmag. On ni bil procente od svojega denarja, dru-v zvezi z londonsko pogodbo, ali-gič si bil prisiljen vse kupiti v kaj pomagala, njega so poslušali, kompanijski prodajalci. Mezdne dokler so potrebovali njegove po-plače so bile \$1.50 do \$2.00 na 10 moči, sedaj so mu pa obrnili hrbet. ur. Nekateri so delali po 12 do 14 Lahi pa celo norela brijejo iz nje-ur na dan. Če je katerega pobilo ga. Ljudje preveč govorijo in malo ali celo ubilo. se kompanija ni mislijo. Če smo Slovenci in Hrva-brigalas Če je dotični imel dru-tje odložili na njegove besede o-žino, je bila vržena na cesto. Bossi rožje, kaj bi bilo, če ga ne bi in superintendenti so bili tako Draginjo in pomankanje ne ob-čuti samo ameriški narod, občuti-jim zameriti! Marsikatero stekle-jo celi svet, zmagovalci, prema-nico pive in žganja. Še celo do-gani in neutrle. Voja je požrla larčke so dobili od premogarjev, milijone, plačati bo treba. Kdo je Primerilo se je, da so povišali kriv vojne? Čas in ljudski pohlep plačo pri vozu 4 cente, za deset po tujem imetju. Čas je, da se centov so dali pa večje vozove in svet loti dela in postenega mislje-stare vozove so vrgli v šaro, ker nja. Večjih lenuhov pa menda ni-niso bili več za rabo. Tako smo na svet kakor so gospodje diplo-pripomogli kompaniji do novih mati v Franciji, ker drže na va-vozov. Šele leta 1913. je prišel jethi celi svet. Če bi oni poslušali mali preobrat. Takrat je bil Wilsona in delati tako, kakor je štrajk v Fayette Co. Razširil se je tudi v Raley Co. Prvi je Wilson meje in imeli bi vsega, tako pa-pomnil premogarske barone v raste draginja.

West Virginiji, da je tudi premo-gar človek, ne žival. Kanawha, in z njo morala. To je resnica. Fayette in Raley Co. je podpisala Dosti je svobodomiselcev, ali res-junija in je zvišala nekaj plače-ni njih je malo. Svet se potrebuje. Po ostali West Virginiji se je mo-vere in duhovnikov, ali teh ni več. ralo plačevati na dva tedna. Če se Odšli so v politiko, iz cerkva so premogar ponesreči, se ga ne sme naredili politične klube, vreči na cesto, ne njega, ne nje-J. Supan.

Slovenske novice.

Cleveland, Ohio. Jugoslovanska Matica ima do-lej v Clevelandu 44 članov Slo-vencev.

Poročil se je naš slovenski zdravnik za oči dr. Starce z gđ. Lenarčič, iz znane slovenske dru-žine na 52. cesti. Obile sreče!

V soboto 23. oktobra popoldne je nastala eksplozija plina na 6521 St. Clair Ave. Vinko Blažič in njegov brat Frank sta dobila nevarne opekline po obrazu, ro-kah in prsih. Eksplozija je na-stala, ker je neka plinova cev v hiši puščala in sta Blažičeva pri-žgala žveplenko, da pogledata, kje da cev pušča. Oba sta bila prepeljana v bolnišnico.

Dne 23. oktobra zvečer je umrl v svojem stanovanju Lovrene No-vak, samec, star 27 let. Pokojni je bil doma iz vasi in fare Pre-serje na Notranjskem. V Ameriki je bival 10 let. Doma zapušča očeta in eno sestro, tukaj pa ene-ga brata in eno sestro. Bil je član društva SDZ, in društva Terban-j-ske doline. Govorilo se je, da je umrl vsled poškodb, katere je ba-je dobil pri nekem napadu pred pad tedni. Pogrebnik Mr. Grdina je bil zraven pri raztelesenju, kjer so zdravniki pronašli, da je bila srčna napaka vzrok njegove smrti in raditega policija he bo storila nobenih korakov glede o-nega napada.

Nagle smrti je umrl 24. oktobra rojak Lovrene Oblak, stanujoč na 6028 St. Clair Ave. Pokojni je bil član društva Ribnica št. 12 SDZ, dolarjev žganja, čez eno uro so mu ga pa zopet vzeli. Kako ga je nesreča potapila, priporočuje sle-deče: V petek (22. okt.) večer so prišli štirje možje in so mu ponu-jujoč na 3391 E. 70. St. Vzrok za-momora so družinske razmere.

Umrli je Geo. Jurtovik, star 36 let, vdovec.

V prisotnosti svoje žene se je ustretil 25letni Jos. Kaminski, sta-dilni 20 zabojev žganja za \$2500. Vzel sem žganje in ga dejal na Katarina Mikulič, ki je utopila svoj Ford (avtomobil), ki je stal

Peter Zgaga

Lovec je lovil ter pohitel k lmetu, ki je oral v bližini.
— Čujte, — je rekel, — ali ste videli ptica pasti dol? Jaz sem ravno ustrelil in perje je letelo.
— Ničesar nisem videl. Če pa je perje letelo, potem je najbrž tudi ptic letel z njim vred.

Starši so učili otroke, da ne smejo govoriti o svojih telesnih potrebah, kadar je kdo na obisku. Kadar hočejo ven, morajo reči na-primer: — Draga mama, jaz ho-čem iti trgat evetlice.

Ko je imela mama zopet obisk, je planil njen mali sinček v sobo ter rekel:

— Mama, jaz sem že natrgal evetke.

— V hlače — je rekla njegova sestra.

Vsak ponos bi se moral legiti-mirati z zmagoštvom.

Premogarski baroni bi imeli se-daj nov vzrok, da povišajo cene premoga....

Dobiti morajo namreč nazaj dobiček, ki jim je ušel tekom gor-kih dni meseca oktobra.

S tem, da se je Anglija odpo-vedala pravici zaplembe imetja Nemcev v Angliji, je nadaljevala s politiko, katero je zasledovala tekoj izza sklenitve premirja....

Pokazati hoče namreč Nemcem, da je Anglija boljša kot pa Fran-cija v namenu, da bo v bodoče vršila svojo glavno kupčijo z An-glijo.

Predno bo zaprta Silvea Pank-hurst zopet pričela s stradalno stavko, naj si dobro zapomni, da ni isto, če delata dva isto.

Neki pariški pisatelj pravi, da je dosti domov uničenih vsled te-ga, ker si niso dotični nabavili pravega poštva.... To je res. Včeraj smo čitali o nekem človeku, ki je kupil preveč ur-vekarie in to baje v namenu, da jih ob primerni priliki meče svoji ženi na glavo.

Česar nisem vedel, sem izvedel, MacSwiney je bil član reda sv. Franciška. V krst so ga položili, oblečenega v kuto, z vrvo ob pasu.

Če bi vsi, ki so člani reda sv. Franciška le nekoliko sledili vzgle-du MacSwineya, bi bilo presne-to malo debelih trebuškov po klo-strih.

MacSwiney je vzel mir Anglije seboj v grob.

Če govori ženska dve uri in po-tem nenadoma vtihne, ne smeš mi-sliti, da ti je dala priliko za od-govor.

Ne, samo sapa je vzela.

Od prvega januarja pa dosedaj se je poročilo v Združenih drža-vah nad milijon parov.

In vendar je geslo predsedniških kampanj: — Mir — mir....

V Glasilu K. S. K. Jednote čit-am, da je umrl grški kralj Alek-sander na "uzrzu" zastrupljene opice".

Isti list piše, da ga bodo v Ka-ladi po volitvah zopet pili.

Mi v New Yorku smo ga pili že včeraj, to je štiri dni pred vo-litvami.

zunaj pred gostilno. Čez eno uro pa so prišli nazaj in so mi rekli, da vedo za kupeca, kjer bi lahko prodal žganje za \$7 profita pri zaboji. Vsedli smo se na moj Ford in se odpeljali z žganjem vred.

Na vzhodni 14. cesti pa so mi ban-ditje vlnudno in brez ovinkov po-vedali, da je zame najbolje, ako se zgubim. Predno sem zapustil svoj avtomobil, so mi vzeli še \$14 v gotovini ter mi vzeli še avto-mobil in žganje povrhu. To so tiči.

Lorain, Ohio. Mr. Alojzij Virant se nahaja v bolnišnici že nad teden dni vsled bolečin v nogah.

Zadnji slovenski politični shod je bil jako dobro obiskan, kar je znamenje, da se naši tukajšnji rojaki vrlo zanimajo za Ameriko

Jugoslovanska Katol. Jednota

Ustanovljena l. 1898 Inkorporirana l. 1900

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni Uradniki. Predsednik: MIHAIL BOVANSKI, Box 175, Box 261, Conemaugh, Pa. Podpredsed.: LOUIS BALANT, Box 105, Pear Avenue, Lorain, O. Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.

Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn. **Blagajnik neplačanih smrtin:** LOU-IS COSTELLO, Salida, Colo.

Vrhovni Zbiratelj. Dr. JOS. V. GRAHEK, 643 E. Ohio Street, N. E., Pittsburgh, Pa.

Načelnik. JOHN SOUER, Ely, Minnesota. ANTHONY MOTZ, 6441 Avenue M, So. Chicago, Ill. IVAN VABOGA, 5126 Natrona Alley, Pittsburgh, Pa.

Vse stvari tiskajoče se uradnih sadov kakor tudi denarne pošiljave naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsed-nika porotnega odbora. Prošnje na sprejem novih članov in sploh vse sdrav-ske sprave se naj pošiljajo na vrhovnega zbiratelja.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na obličen pristop. Jednota postuje po "National Fraternal Congress" lestevic. V blagajni ima okrog \$300,000. (tristo tisoč dolarjev). Bolniški podpor, od-škodnina, in posmrtna je izplačala že nad poldrugi milijon dolarjev. Jednota šteje okrog 8 tisoč rednih članov (ice) in okrog 3 tisoč otrok v mladinskem oddelku. Društva Jednote se nahajajo po raznih slovenskih nase/binah, Tam, kjer jih še ni, priporočamo ustanovitve novih. Kdor želi postati član naj se zgleda pri tajniku bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitve novih društev se pa obrnite na glavnega tajnika. Novo društvo se lahko vsanovi s 8 člani ali manj.

končani obrtni šoli v Pittsburghu, Kans., odpoštovala na obisk k so-rodnikom k družini Anžlovar v Clevelandu, Ohio. V tem mestu si bo poiskala mesto kot stenografi-nja ali knjigovodka. Obilo sreče!

Salem, Oregon. V tukajšnji državni bolnišnici je umrl Alojzij Semč, star 30 let, doma iz Cerklje na Notranj-skem. V Clevelandu, Ohio, ima dva brata in sestro Mrs. Frances Meden, ki so naročili, da se truplo pokojnika prepelje v Cleveland. Truplo je bilo odposlano 25. okt.

Celi svet je odprt. Star gospod mladeniču: "Kam se boš obrnil? Celi svet je odprt zate. Greš lahko na sever, vzhod, zapad ali jug, kjer te išče sreča. Kam si se torej namenil?"

— Mladi mož: "V sanatorij za pi-jance."

Dober patriot. Mož svoji ženi (ko vidi ljudi pridno delati): "Vidiš, stara, na-ravnost veselje je za človeka vi-deti, kako ljudje zopet pridno de-lajo."

Franklin, Kansas. Po nagli smrti je 22. oktobra ob treh popoldne umrl Luka Be-nedičič v starosti 58 let. Zadel ga je srčna kap. Doma je bil z Gorenjskega nad Škofjo Loko. V Ameriki je bival 18 let in je imel tukaj svoj dom. Bil je samec, so-rodnikov ni imel tukaj, v starem kraju pa zapuščena enega ali dva brata. Spadal je k dvema podporni-ma društvoma, in sicer k št. 50 Slov. Del. Podp. Zveze v Frank-linu, Kans. in k št. 292 Nar. Slo-vaškega Spolka v Frontenacu, Kans. Pogreb se je vršil 24. okt. ob pol treh popoldne na katoli-skem pokopališču v Frontenacu. Pokojni je bil splošno priljubljen in težko ga bodo pogrešali nje-govi bližnji sosedje.

Miss Mary Leskovitz je po do-

Slika kaže, kaj se pravi, če jeste neznane gobe.

In istemu uspehu se ne morete izogniti, če kupujete NEZNANA ZDRAVILA. Štrupena goba je vedno prijetne zunanosti, nje-na pestrobarna obleka večkrat zvabi neprevidnega človeka. Istotako so tudi neznani na imena in pestri napisi slabega zdravi-la past za o.e., kateri se dajo z lahkom povleči.

Toda pametni ljudje kupujejo samo zdravila, ki so prestala te-žko preiskušnjo časa. Če trpe vsled slabega telesa, zaprtja, na-pihjenosti, glavobola, nervoznosti, ali drugih želodčnih bolezni, gredo vlekarno in kupijo samo

ORIGINALNO TRINERJEVO GRENKO VINO

kateraga so preiskušali tisočeri in tisočeri bolniki tekom zadnjih tridesetih let ter ga vedno spoznali popolnoma uspešnim.

Trinerjevo Grenko VINO je zvest prijatelj. Steklenica, napis in ime je priloženo, toda vsebina je jako bogata. Ponaredbi samo ogrožajo resnično vrednost originalnega Trinerjevega Grenkega Vina. Podobna imena še ne napravijo podobnih zdravil. "Doe's Horke VINO" ni Trinerjevo Grenko VINO. Trinerjeva zdravila so dobila najvišje cene, zlate kolajne in "grand prize" na med-narodnih razstavah v Parizu, Londonu, Rimu, Bruselju, San Francisco, Panami itd., — ponaredbi ne morejo pokazati nobenih takih priznanj za zasluge.

Trinerjevo grenko VINO je jako voljno ter deluje brez pečice. Iz-tisti čreva, pomaga prebavi ter obnavlja tek.

Vsak lekarnar ali prodajalec zdravil ima Trinerjeva zdravila. JOSEPH TRINER CO., Chicago; 340 E. 71 St., New York.

'Kar izprosite, leži pod mojimi nogami'.

Persijska pravljica.

Nočem pripovedovati o pesniku, ki se je nekega svetlega večera tekom vožnje po morju, pijan od vse lepote, vrgele v morje, da ujamemo luna, ki je blestela na vodi, ter grdo utonil.

Tudi nočem pripovedovati o pesniku, ki je sledil petju slaveca globoko v gozd ter se izgubil.

Pripovedovati hočem o pesniku v Sirasi, ki je govoril le resnico in katerega so radi resnice obmetavali s kamenjem.

Veliki Zaratuštra je rekel: — Gorovi resnice pred močnimi tege sveta. — Musa Šir Ali, pesnik iz Sirasa, je govoril na trgih in pred mestnimi vrati bogatim v lice le resnico ter se ni bal:

— Zlobna so vaša dejanja in vaša sra so hinavska. V imenu Boga sleparite uboge in pod krinko ljubezni ropate svoje bližnje.

— Izlejte srajce mojih ter hvalite pest močnega. Vi zagovarjate stvar vdov in sirot, dočim trkate na svoja trda prsa s rokami, umazanimi od krvi.

— Vi kupujete in prodajate ljubezen ter se poljubujete rade seboj, a pod plašči brusite bodalec drug proti drugemu.

Tako je Musa Šir Ali vedno govoril.

Njegovi prijatelji ga niso več pozdravljali in njegovi tovariši so obrnevali svoja lica od njega. Zaramevali so ga, kadar je šel skozi trg, in kruh, katerega je jedel, je bil namočen z njegovimi solzami.

Konec pa je postala jeza ljudske množice tako velika, da je mogel ubogi pesnik komaj uiti krepilnim živinske tolpe.

Odsel je ter potoval noč in dan. Trnje v pušavi mu je raztrgalo obleko in kamenje čevlje. Konec je prišel nekega dne, izmučen in truden, pod obzidje mesta Bakara.

Ali naj gre v mesto, v sovražni tabor, da govori besede resnice, ali pa naj odide v pušave ter večerja s hijenami?

Pomisli! Se je le en trenutek, a šel nato v mesto ter hodil po cestah naokrog.

Velik je nosač s skrivljenimi hrbti. Počasnih korakov so prenašali svoja teška bremena ter jih nosili v skladišča nekega bogatina. Slednji pa se je oziral na svoje bogastvo, si pogladil rdečo brado ter zamrmal: — Čast tebi, gospod!

Nato pa je videl Musa Šir Ali tropo beračev, ki so se potikali od hiše do hiše. Spodili so jih od enih vrat in potrkali so na druge.

Velik je, kako je dal neki bogatin sivemu beraču bakren novce in kako je žel bogatin vsprichi zahvalnih besed stareca naprej, polni samozvesti ter zaljubljen v samega sebe, ker je bil tako usmiljen. Pred njim pa so se klanjali ponižno vsi mimoidoči.

Velik je, kako se je ta bogatin spoštljivo priklonil se bolj bogatemu in da je slednji komaj zapazil njegov pozdrav.

Vedno naprej je šel skozi ulice ter videl, kako so rabili vsprichi tulenja in kričanja množice prijeti za vrat nekega raztrganega moža, ker je ukradel kos kruha iz pekarije.

Pesnik je videl ljudi delati tukaj isto, kar so delali ljudje v Sirasi.

Prišlo se je temniti.

Musa Šir Ali je bil izmučen in lačen.

— Hočem si kupiti nekaj kruha ter poiskati zavetje, kjer se lahko odpojem, — je rekel sam pri sebi. Vtaknil je roko v žep in potegnil iz njega zlatnik, ki je predstavljal celo njegovo premoženje. Napotil se je v bazar.

Z vitkega minareta je zadonel večerna molitev mulaha. Pobožni molitni so korakali v skupinah na trg ter poklekali k molitvi.

Tudi pesnik se je podal tjakaj stal na trgu ter se oziral naokrog. Glasno je donel glas mulaha, preko mesta:

— Alah je Alah in Mohamed je njegov prerok.

— Milostljiv je Alah in njegova milost je brezkončna.

— Morje se bo izsušilo, a njegova usmiljenost do njegovih otrok je neizčrpna.

— Čast naj bodi Alahu za njegovo milost in dobroto.

— O Alah, odpusti v svoji neizmerni dobroti grehe ljudi ter nam daj naš vsakdanji kruh!

Musa Šir Ali je vrgele svoj zlatnik pred noge, stopil nanj s svojimi raztrganimi čevlji in vzkliknil:

— O mulah, o ljudje, to, za kar prosite Boga, leži tukaj pod mojimi nogami.

Njegov glas je donel preko celega trga, zadel na pobožna ušesa vernikov, segel do višine minareta ter prekinil pobožne molitve mulaha.

Nekaj časa je vladal mir, a nato so vsi pričeli kričati ter skočili na noge.

— Kaj govori ta nevernik? Kdo je? Kaj si drzne reči proti našemu Bogu? Kdo sramoti našo vero?

Tako so kričali tisoč ter obkolili Musa Šir Alija.

Kot besen tiger je pribel mulah ter kričnil:

— O vi verniki Alaha! Kaj še pomisljate? Kamenajte tega nevernega psa!

Prijel je sam za prvi kamen ter ga vrgele z vso silo proti Musi. Kamen je zadel pesnika na čelo. Brizgnila je kri in ubogi prerok resnice je omahnil.

Verniki so sledili vzgledu mulaha ter metali, polni jeze, majhne in velike kamene na pesnika.

Kmalu je padel ubogi pesnik z razbito glavo na tla, obdan od točee kamenov.

Bil je že mrtev, a še vedno so leteli kameni nanj.

V tej zmešnjavi pa je množica naenkrat zapazila zlatnik ubogega pesnika, kako je blestel med kamenjem.

Vsi so padli po zlatniku, a mulah, ki je stal najbližje, je planil nanj, ga pobral ter vzkliknil poln veselja:

— O Alah, čast tebi! Velika je tvoja milost. Povsod nas obdaruje za slavo, katero ti pojemo.

— Alah je velik, — so rekli drugi, — kajti ne pusti, da bi sinovi pravičnih stradali. Čast ti, o Alah, čast za vedno!

Pesnik iz Sirasa je imel prav: Mulah, kar si prošil od neba, si našel pod njegovimi nogami.

Vedno so imeli pesniki prav. Ljudje, kar prosite, najdete pod njihovimi nogami, pod nogami pesnikov.

PRED JUGOSLOVANSKO-BOLGARSKIM SPORAZUMOM.

Iz Pirota javljajo: Odkar se je pričelo delo komisije za razmejitve med Jugoslavijo in Bolgarijo, so pričele razširjati bolgarske oblasti vesti, da izpraznejo vse ozemlje okrog Caribroda, ki je prisojeno Jugoslaviji. Uradniške družine se že izseljujejo; meščani pa so sklenili, da ne zapuste svojih domov. Da bi se bolj vplivali na izseljevanje prebivalstva, so razširili bolgarski šovinisti vesti, da bo bolgarsko prebivalstvo izpostavljen terorju jugoslovanskih čet, kadar pridejo, ter da mu bodo te zaplenile vse imetje. Tako tendenciozne vesti razširjajo posebno bolgarski častniki, ki gredo v svoji mržnji do Srbov tako daleč, da javno napadajo jugoslovansko prebivalstvo, ki pride po svojih poslih v Caribrod. Bolgarska vlada je uvidela, da ima lahko ta propaganda neugodne posledice. Zato je poslala v Caribrod bolgarskega ministra, ki je po vaseh okrog Caribroda imel nekoliko pogovorov na kmečko prebivalstvo, v katerih je zatrjeval, da so vse vesti o surovostih srbske vojske in srbskih civilnih oblasti neresnične. Prosil je ljudstvo, naj se pokori srbskim okupacijskim oblastim ter poudarjal, da sta Srbija in Bolgarska naroda, enaka so veri in jezikovnem sorodstvu, da si bosta kmalu zavezništva ter la med njima nikoli več ne bo prišlo do prelivanja krvi.

Pogum! Sam sebi zvest Slovenec bodi in stal ne bodeš zadnji med narodi!

Josip Stritar.

Poezija je najkrajšeje svet slovenske. Poezija vzbuja najpleenitejša čustva, in trpinčeni narod, kje si išče utehe, kje srčnosti in silnih stiskah! Pesem ga tolaži, josem ga oživlja, da v boju za pravice svoje s podvojeno silo hi dalje in dalje.

Dr. I. Vošnjak.

Razmere na Slovaškem.

Čehi so v svetovni vojni pravzaprav najbolje odrezali. Dobili so razven pri Tešinu vse svoje zgodovinske meje in s tem ogromno število Nečehov, zlasti Nemcev in Madžarov, s katerimi imajo neprestano velikanske težave, ki jih more premagovati le izredna česka žilavost in njihova visoka kultura. Ne manjše težave pa so nastale za čehoslovaško državo tudi s priklonjenjem Slovaške, krvnih in jezikovnih bratov Čehov.

Ideja čehoslovaške državne enotnosti se ima ravno na Slovaškem boriti skoro z nepremagljivimi ovirami, ki jih napravljajo zaostali madžaronski uradniki in pa duhovščina — torej vse, kakor v našem Prekmurju. Češki časopisi prinašajo zadnji čas vedno temnejša poročila o teh prevratnih življih na Slovaškem, in državni činitelji skušajo na vse močice načine in s previdnostjo kot energijo čeliti nesrečam, ki bi lahko nastale za državo, ako bi ti protidržavni elementi še naprej rovarili med nezavednim ljudstvom.

Prinašajo kratko poročilo o teh razmerah na Slovaškem iz praških "Narodnih Listov", da vidimo, kako so klerikaleci res povsod predvsem Rimci, reakcijski, pristajajo narodnih zatiralev in glavna ovira narodnega ujedinjenja.

Poročilo pravi:

"Slovaški niso ravno prijatelji Čehov, preveč so jim še tuji. In če bi prišlo do konflikta med Čehi in Madžari ali Nemci, ni gotovo, če ne bi stali Slovaki na strani Madžarov ali Nemcev.

Vzroki tega žalostnega položaja in pojava so razni. Predvsem popolna politična nezavednost slovaškega ljudstva. A ne samo nezavednost; tudi splošna zavednost je zelo nizka. Šole niso bile pod Madžari vzgojili zavodi, ampak ravno nasprotno, poneumnejvalni. Madžari so ravno hoteli, da se Slovaki izobrazijo, ker so ga po tem tem lažje vladali. Od začetka so poučevali samo madžarski, ne glede na to, če so učenci sploh kaj razumeli ali ne. Posledica tega je bila, da so prihajali iz šol topoglavci, ki so se naučili nekoliko madžarskih stavkov, niso pa znali pravilno čitati, pisati ali računati. Ti otroci sploh niso imeli o ničemer jasne pojma. Verstvo je na primer Slovakom (tudi evangeličkom, ki jih poučujejo madžaronski župniki) mešanica zmedenih predstav, pobožnost ni dosti drugačna, kot primitivni fetišizem afrikanjskih črncev. O glavnih dogmah, krščanski etiki nima naveden Slovak niti pojma, njegova pobožnost nima nikakega vpliva na poplmenitvenje njegovih instinktov. Plenstvo, duhovščina in židje so to slovaško ljudstvo pod patronatno vlade z družinimi silami tlačili v temo, na tla, zastrupili s nikotinom in alkoholom, da bi ostalo kot nemo obličje, zvezano na rokah in nogah. To ljudstvo je bilo izesano in obropano ne samo občanskih, ampak sploh vseh ljudskih pravic. Prevrat pa je to mrežo nezadostno in samo na nekaterih krajih pretrgal, samo tuintam vnikajo v to temo žarki svetlobe in osvjetljujejo duševno revščino dolgo tlačeneega ljudstva. Treba bo resnično mnogo in dolgoletnega posvetnega dela, posebno českega učiteljstva, predno se bodo razpršili pajki, ki čakajo na povratek suženjstva.

Poleg ljudske nezavednosti pa je kriva administrativna metoda in izbira uradništva, da si češki živeli kljub najboljšim nameram centralne uprave ni mogel pridobiti zaupanja in ljubezni slovaškega ljudstva in mu vcepiti zavesti, da je del velike čehoslovaške rodine. Najprej se je reklo: Najboljši ljudje na Slovaško! Pa kaj se je zgodilo? Kako vojaško, uradništvo in učiteljstvo je bilo poslano na Slovaško? Je mnogo resnice na izreku boljševskega agitatorja Felcana, da so si obdržali Čehi zmnožne uradnike doma, na Slovaško pa so poslali samo črnožolte, ki so se v vojnem času kompromitirali in so doma nemo goči. (Kakor pošilja naš Verstovšek v Mursko Soboto in Maribor razne Capudre.) Ti ljudje imajo avstrijskanstvo in sovraštvo do ljudstva tako globoko v krvi, da ne morejo drugače delati, kakor ljudstvu škodovati. In kar je huj-

še, na uradniška mesta so po nekd vzeli ali pustili ljudi, ki so po prevratu ušli na Ogrsko ali so celo pri boljševiškem napadu stali z orožjem proti slovaškemu ljudstvu, morili in ropali. (Tudi mi imamo take junake v obmejnih krajih.) Takšni temni elementi pa se sedaj, ko uvidevajo, da čehoslovaška ni samo prehodna tvorba, priglašajo v službo na Slovaškem, ostajajo pa v svoji notranjosti in v svojih rodbinah zakrknjeni madžaroni. Dan na dan se vidi, da takšni uradniki ne delajo za čehoslovaško državo, ampak proti njej. In to ravno tako nemovalno vpliva na ljudstvo.

Učiteljstvo je v celoti boljše kot uradništvo, popolnoma nezmožno pa je učiteljstvo z bivših madžarskih šol. Takšen učitelj, ki ne pozna prave dolžnosti, se ne more dvigniti do intenzivnega pedagoškega (vzgojevalnega) dela, sanja samo o bivših egipčijskih loneh pod madžarsko vlado, ne zna niti sam pravilno slovaško pisati, kamoli, da bi poučeval otroke v pravopisu. O modernih metodah nima pojma in se je tudi nikoli ne bo naučil.

Pod madžarsko upravo je otrokom v šoli naložilo pisati črke ali pa so ponavljali iz madžarske čitankke toliko in toliko vrst deset do dvajsetkrat tako dolgo, da so se naučili na pamet. Učitelj sam pa je šel na vrt in se ni brigal za to, če učenci njegovo guljenje razumejo ali ne. Ko je prišel inspektor, je učitelja lepo pohvalil in mu celo nakazal renumeracijo iz madžaronskega fonda. Sedaj ko republika zahteva za dobro plačilo tudi primerno delo, ima mlada država v tisoč madžaronskih učiteljih tisoč sovražnikov, katere si sama plačuje. Sodelovanje čeških učiteljev z njimi je nemogoče, madžaronski učitelj je len živeli, ravnotako kakor madžaronski kateheti, kateri, namesto da bi v šoli poučevali verouk, zaslišujejo otroke, kaj jim je učitelj rekel o Husu in Komenskem, če so njihovi starši ali brati v brezverskem Sokolu itd. Ti kateheti pa istočasno agitirajo za Orlo, imajo provokativne masne na dan ogrskega patrona kralja Stefana in vstanjavljajo najnovejšo politično krščansko - socijalno stranko. Tudi Orli so jim že preveč nacionalni, poznajo samo madžarski nacionalizem in vstanjavljajo proti Orlom krščansko-socijalne telovadne zveze.

Palice izginjajo.

Ali je oropala vojna izprehajalne palice, ali pa je avtomobil kriv, da postajajo vedno bolj redke? Gotova stvar je, da palice vedno bolj izginjajo, vsaj začasno. To nam dokazujejo statistike, ki se tičejo industrije, v katerih se uporablja les. Leta 1912. je bilo v državi New York veliko industriji, ki so se pečale z izdelovanjem palic, bičev in ročajev za dežnike. Pregled v tekočem letu pa kaže, da ne obstaja niti ena tovarna za izdelovanje palic ali bičev ter le ena tovarna za izdelovanje ročajev za dežnike. To pa se je zgodilo kljub dejstvu, da sta državi New York in Massachusetts dobavljali do pred kratkim 40 odstotkov skupnega izdelka teh predmetov. Pretežna večina preostalega je prišla iz Pennsylvanije.

Nekateri pripisujejo dejstvo, da so palice izginile, pomanjkanju lesa ter se napoveduje vnaprej, da si bo palica v teku par let zopet priborila svoje mesto na polju mode. Nadaljni vzrok je železni ročaj dežnikov ter dejstvo, da so avtomobili skoro popolnoma izpodrinili konje in voze, vsled česar je postal bič nepotreben ter so prenehale tvornice z izdelovanjem teh predmetov.

Izdelovalci palic, bičev in ročajev za dežnike so porabili vsako leto skoro pet milijonov čevljev lesa, čeprav se večino tega lesa ni nikdar proizvedlo v obliki desk. Redkejeje tipe lesa, kot naprimer ene inozemskega izvora, so kupovali na kose ali na funte. Med domaćimi lesi je bila bukev na prvem mestu, kajti zahtevala je 57 odstotkov tega lesa. Na drugem mestu je bila breza. Importirane vrste lesa se uporabljajo za drage palice in ročnike pri dežnikih.

Ukradeno perilo.

Posestniku Josipu Martinu v Rudniku je bilo ukradeno perilo v vrednosti 3500 kron, ki se je sušilo pod kozolecem. Tat, brez dvoma kak ljubljanski g. tat, je pobegnil s plenom na Golovec.

Sod slivovke je bil ukraden.

Na postaji Škofja Loka. V sodoku je bilo 29 litrov žganja v vrednosti 1421 kron.

Velik požar.

Dne 22. septembra med 3. in 4. uro popoldne je izbruhnil pod kozolecem posestnika Janeza Florjančiča v Malem Slatenu, občina Šmihel-Stopiče, ogenj, kateri je vpepelil kozolec, hišo, kovačnico in 3 svinjake. Florjančiču je zgorelo vse pohištvo, vsa obleka in vse perilo, dale zlatnina vredna 12.000 kron ter 12 mernikov, pšenice, 8 mernikov prosa, 7 mernikov ječmena, 30 mernikov koruze, 3 mernike fižola, več sto kilogramov slame, veliko poljskega in kovaškega orodja, 4 prašiči in 18 kokoši. Skupna škoda znaša 600.000 kron. Zavarovalnica je neznatna. Zažgali so otroci, igrajoči se pod kozolecem z vžgalicami.

Brez pijanosti ni sejma.

Pred deželnim sodiščem se je zagovarjal Ivan Jerman s Količeva, ki bo oktobra 20 let star. Obtožence je postaven fant, katerega ni videti, da bo šele 20 let star. Ivan Jerman je 25. majnika prodal konja v Mengšu na sejnu, ker mu ni bil všeč, ga je zamenjal za drugega konja. Pri tej zamenjavi sta mešetarila brata Kočvar. Potem so se pa spri, ker sta Kočvarjeva zahtevala 300 kron nagrade, on juna je pa bil voljan dati le 50 kron. Pred Vavpotičevo gostilno je pa Jerman streljal na Franca Kočvarja in ga ranil na levi rami. Ivan Jerman je povedal, da sta se že s Kočvarjem pobotala za 3000 kron in pa bolnišnico bo plačal. France Kočvar zaslišuje kot priča je povedal: Hodili smo iz ene gostilne v drugo. Nazadnje smo prišli k Vavpotiču. Dajali smo se zaradi tiste plače, kar se je Jerman nekoliko okoli zasul in je ustrelil v mene ter me zadel. Streljati je hotel tudi na brata. V bolnišnici sem bil 6 dni. Prosim milosti za njega, ker sva bila najboljša prijatelja. — Sodišče je Jermana obsodilo na osem mesecev težke ječe.

Umrli je.

v Rogški Slatini 26. septembra zdravnik dr. Fritz Hoisel. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil sicer Nemeec, a se ni vdeleževal političnih borb. Bil je koncilijaten mož in poštenjak v vsakem oziru. Doma je bil v Celju, kjer je tudi dovršil gimnazijske študije.

Vrtil se je iz vjetništva — mati ga je ubila.

Iz Maribora na Štajerskem se poroča o slučaju, ki je veletragičen. Te dni se je vrnil po dolgih letih vjetništva iz Rusije neki posestnikov sin. Ker je bil ves poračen in tudi sicer precej izpremenjen, ga stariši niso spoznali. Hoteli napraviti šalo, je zaprosil sin za prenočišče, zagotavljajoč, da ima mnogo denarja, da bo dobro plačal. Ta zadnja sinova izjava je napotila očeta in mater, da sta sklenila, neznanca ubiti ter oropati. Ker je očetu primanjkovalo poguma, je šel v gostilno, kjer se je nameraval napiti, da dobi "korajžo". Tu je izvedel, da se je vrnil iz vjetništva njegov sin in da je oni neznanec, ki biva pod njegovo streho in katerega je nameraval ubiti, njegov sin. Hitel je domov, hotel pozdraviti sina, a ko je prestopil prag svoje hiše, mu je žena skrivnostno naznanila, da je v njegovi odsotnosti že sama ubila neznanca. Oče se je, ko je spoznal svojega ubitega sina, obesil.

Lažnjiva vest.

Iz Maribora poročajo: Zdravstveno stanje ponesrečenega italijanskega majorja Calma, katerega so hoteli pred kratkim prepekljati v Gradec, je jako opasno, tako da je postal prevoz nemogoč. Major ima težke poškodbe tudi na pljučih. Zanimivo je, kako se za težko poškodovanega majorja zanimajo mariborski Nemci, ki so poklekali zdravniku iz Gradača in zlobavili vse mariborske nemške zdravnike. Ker slovenski mariborski listi niso smeli

Iz Slovenije.

o nezdoli ničesar poročati, se je v mestu raztresla vest, da so Jugoslovani napadli majorja.

Vojaška realka v Mariboru.

Iz Maribora poročajo: Glede na vesti, da se bo inventar mariborske vojaške realke prenesel v Belgrad kot "vojni plen" in porabil za belgrajsko univerzo, razglasilo vodstvo vojaške realke, da je vojaška realka list vojaške uprave in da je izključeno, da bi se poslopje ali inventar porabil v civilne namene. Poslopje se bo porabilo ali kot podoficerska šola ali pa kot druga vojaška akademija, ker itak vojaška akademija samo v Belgradu ne bo več zadovala. V slučaju, da bi se učne zbirke prenesle v Belgrad, bi se tudi tam uporabljale samo za tamkajšnje vojaško akademijo.

Kad bi izvedel za svojo sestro AGNES KOPRIVNIK. Pred 2 leti se je nahajala v Brooklyn, N. Y., zdaj pa ne vem, kje je. Prosim cenjene rojake, če kateri ve za njen naslov, da mi ga naznani, ali naj se pa sama javi. — Michael Nago, Camp 3, Chaet Haven, Pa. (29-30-10)

Kako postane bogati.

Na razpolago vam je velik zaklad, če sežete po njem — izobrazba. V Ameriki morate znati angleščino, da lahko rečete, da ste izobraženi. Pohajajte angleške večerne šole. Pri učenju vam bo velik priporoček Angleško-slovenski besednjak, ki vsebuje 25.000 angleških besed tolmačenih na slovensko. Označena je slovenska izgovorjava s slovenskimi črkami. Vsaka hiša bi morala imeti en izvod. Naročite ga na ta naslov:

Dr. F. J. Kern

6202 St. Clair Avenue

CLEVELAND, OHIO.

Cena besednjaku je \$5.00.

Istotam lahko naročite Zornanove pesmi za \$1.25. Pošljite denar naprej, ker po poštnem povzetju več stane in se pošiljatev zakasni.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Slabosti ledic

Je lahko vzrok celo vrsto bolezni, ki začne navadno s glavobolom, z bledim in vrtim obrazom, otekanjem členkov, bolečin uriniranjem in emokastim očiščam. Kadar občutite, da so vaše ledice v neredu, ne izgubljajte čas, ampak dobite

Severa's Ledsyl

(preje znan kot Severova Zdravila za čisti in jeter). Skoziridest let je to izdano zdravilo uspešno popravilo razne nerednosti ledic in jeter. Na tisoče trpečih je dobilo v njem lek in so ozdraveli. Ker so ga rabili, V dveh merah, 75c in \$1.25. Po več lekarnah.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

Nesrečna prohibicija

"Če ne bi prišla prohibicija, J. & W. zemljišča v North Carolini bi postala lahko slovita radi vinarstva in žganjarstva". Tako se je izrazil državni sadjarski komisar, ko si je prišel ogledati naša zemljišča in jih dal preskauti po svojih državnih komitih in strokovnjakih, ki so izjavili, da je kakovost gorje in splošnje prsti na naših zemljiščih takna, na kateri izvršno uspevajo vse vrste vinske trte, posebno takozvana "superbong" trta, katere grozdiče da izvršno vino, poleg tega pa še ostane debela luščina, iz katere bi se dalo skuhati najboljšje žanje. Ampak prohibicija je tu in farmerji bodo pridelovali kromu, tobak, bombaz, navadnih in sladki krompir, razne vrste fižola, graha, pese, korenje itd. za svoje potrebe pa bodo imeli tudi trto in razno sadje.

Kdor želi več zvedeti o naših zemljiščih in kraju naj piše na: A. H. SKUBIC & COMPANY, Room 73, Metropolitan Block, Chicago, Ill.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKEI DNEVNIK V ZDA. GRJAVAJ.

Prijatelj delavca

PAIN-EXPELLER

Tvorniška znamka reg. v pat. ur. Zdr. dr.

Slaven že več kot 50 let.

Glejte za tvorniško znamko

SIDRO.

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKE GOVOREČI ZDRAVNIK
SPECIALIST MOŠKIH BOLEZNI

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nad 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ko imam slovensko, zato vas zmorem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebno skušnjo pri ozdravljenju moških bolezni. Zato me morete popolnoma zanesti na mene, moja skri pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimprej.

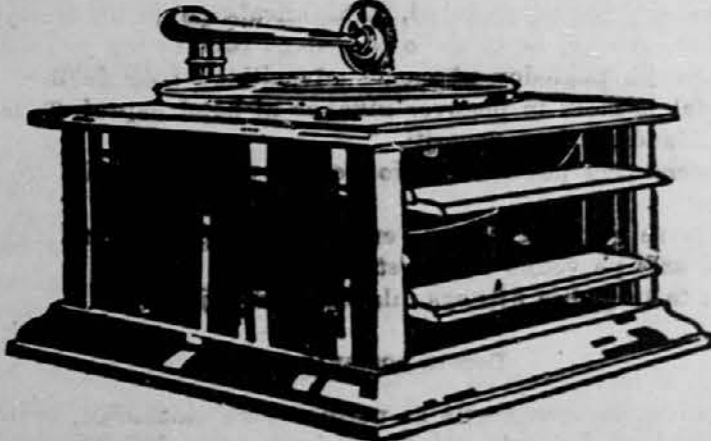
Jaz ozdravim zastrupljeno kri, mazulje in liče po telesu, bolezni v srcu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, omlabost, bolezni v mehurju, ledcah, jetrah in želodcu, rmenico, revmatizem, katar, zlato žliza, naduha itd.

Uradno ure so: V ponedeljek, uredah in petek od 9. ure jutratja do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 2. ure zjutraj do 5. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM. PRIDETE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave. PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmače, da vas razumajo. Jaz znm hrvaške in iz starega kraja, zato vas lažje razumim, ker vas razumem.

NAGRADO VREDNO \$5.00 DOBITE

z

